

ॐ नमः॥४॥ पुण्यदत्तसार्धनौनः सुप्रतीकश्चिदिगाजाः करिण्योऽमुकपिला विंगलानुपमाक्रमात्॥५॥ तावकर्णी सुप्रदन्ती वांग
 नावाञ्जनावती॥ क्लीवाद्ययं त्वपदि शंदिशोर्मध्ये विदिकुस्त्रिया॥६॥ अभ्यन्तरं त्वन्तरालं वक्रवालं तुमण्डलं शुभ्रमेधोवारिवाह
 त्तनयितुर्वलारुकः॥७॥ धाराधरो जलधरस्तडित्वा विरिदोऽबुभुत्त॥ घनजीमूतमुदिरजलमुक्तामयो नयः॥८॥ कादम्बिनी मेघमा
 ला त्रिषु मेघनवेऽधियास्तनितंगर्जितमेघनिर्घोषैरसितादिवा॥९॥ शम्याशतद्रुदाद्रिद्यौ रावत्यः क्षराप्रजाः॥ तडित्सौ दामिनी वि
 युच्चवलावपलापिव॥१०॥ सुज्ज्वलनिर्घोषो मेघज्योतिरिरिमदः॥ इत्यायुधं शक्रधनुस्तदेवक्रजुरोहितं॥११॥ वृष्टिर्वर्षतद्विद्योते
 उबगाहाऽवग्रहोत्तमौ धारासम्यातस्यारः शीकरोऽबुकणाः सृताः॥१२॥ वर्षो पलस्तुकरका मेघकृतेऽक्रिदुर्दिनं॥ अन्नर्वाद्यवधापुं
 सि त्वन्नर्द्धिरपवारणाः॥१३॥ अपिधानतिरोधानपिधानकदना निवाहि मां सुश्रुत्वा श्रुत्वाऽनुःकुमुदवांधवः॥१४॥ विधुसुधांशु

नरनाचदर

वीनर

श्रु. को.
८

मा१

५२

१५११

राम.

सुप्तं सुरोपधीशो निशापतिः। श्रुजो जैवाहकः सोमो लौर्मृगाङ्गः कलानिधिः॥१५॥ द्विजराजः शशधरो नक्षत्रेशः क्षपाकरः। कंतुषोड
शोभा गोविंदोऽस्त्रीमंडलं त्रिषु॥१६॥ नितंशकलखण्डे बापुस्यर्द्धे स मेऽशके। चन्द्रिकाको सुदीप्तोत्ता प्रसादस्तु प्रसन्नता॥१७॥
॥ कलं कां कौलां कुनं व विक्लं लक्ष्मवलक्षणं। सुखमा परमाशोभाशोभा कांतिर्युतिश्चुविः॥१८॥ श्रिवत्थायंतु नीहारस्तुषारस्तुहि
मंहिमं। प्रलेयं महिकावाय हिमानी हिमसंहतिः॥१९॥ शीतं गुणोत्तमं दृढार्थः। सुषीमः शिशिरोजडः। तुषारः शीतलः शीतो हिमः
सप्तान्यलिंगकाः॥२०॥ ध्रुवश्चैतानपादिः स्यादगस्त्यः कुम्भसंभवः। मैत्रावरुणिरस्यैवलोपासुद्रासधर्माणि॥२१॥ नक्षत्रमृक्षं न
तारा तारकाप्युदवास्त्रियां। दाशायणोऽश्विनीत्यादि ताराश्च युगश्विनी॥२२॥ राधाविशाखौ पुष्ये तु सिद्धांतिथौ प्रविष्टया। समा
धनिष्ठास्युः प्रौष्ठपदमाद्रपदास्त्रियः॥२३॥ मृगशीर्षं मृगश्विं। शिरस्तस्मिन्नेवाग्रहायणी। इत्युत्तातद्विरोदेशे तारका निवसन्ति

नक्षिनी २

विशाख २

पुष्य नक्षत्र २

याः॥२४॥ वरुणस्यतिः सुराचार्यो गीष्मनिर्द्धिषणो गुरुः। जीवश्रंगिर सोवाव स्यतिश्चित्रशिखण्डिजः॥२५॥ शुक्रो दैत्यगुरुः काय
उशनाभार्गवः कविः। श्रंगारकः कुजो ज्यौमो लोहितांगो महीधुतः॥२६॥ रौहिणो यो वृधः सौम्यः समौ सौरिशो नैश्वरौ। तमस्तुराङ्ग
ः स्वर्नातुः सैहिके ये विधुन्तुदः॥२७॥ सप्रवर्षयो मरीच्यत्रि सुखाश्चित्रशिखण्डिनः। राशीनामुदयो लानंते तु मेषवृषादयः॥२८॥ सूर
सूर्यार्यमादित्य द्वादशात्मदिवाकराः। भास्कराः हस्करवध्रप्रभाकरविभाकराः॥२९॥ भास्वदिवत्सप्राप्सूरिदध्नो मरश्मय
भविकर्तृना कर्माकर्तृण्डमिहिरा रुणपूषणः। शुभणिस्तुरणिर्मित्रश्चित्रमानुर्विरोचनः। विभावशुर्ग्रहपतिलिषां पतिरुप्यति॥
३०॥ मानुर्हंसः सरुद्रां पुत्रपनः सवितारविः। माहुरः पिंगलो दण्डः श्यामांशोः पारिपार्शुकाः॥३१॥ सूरसूतोऽरुणोऽरुतुः काय
पिर्गरुडाग्रजः। परिवेषस्तु परिधिः रूपसूर्यकमाउले॥३२॥ किरणोऽसममूर्खां पुगमस्त्रिष्टुणिष्टुमयः। मानुकरो मरीचिः स्त्री

अमर्को.
र

पुंसयोदीधितिः स्त्रियां ॥ ३४ ॥ स्युः प्रभारुयु विविद्वासाश्च विद्युतिदीप्रयः ॥ रोविः शो विसृजेत्कीवे प्रकाशो यो तश्चातपः ॥ ३५ ॥ को
संकवो संमंदो संक्रु संत्रिपुनद्विति ॥ ति मंती क्षां खरं नद्वत् मृगतृत्मा मरीचिका ॥ ३६ ॥ ~~विदिद्वि~~ ॥ कालो दिष्टो य
नेहापि समयो यथ पक्षति ॥ प्रतिपद्वे इमे स्त्री द्वे तदाद्यास्तिय यो द्वयोः ॥ १ ॥ घत्तो दिना रुनी वातु कीवे दिद्वस वा सरो ॥ प्र
त्युषोऽरु मुखं कल्प सुषः प्रत्युषसी अपि ॥ २ ॥ प्रभातं वदिना ते तु सायं संध्या पितृ प्रसूः ॥ प्राक्ता पराक्रम मध्याह्न स्त्रिसंध्य म
यसर्वरी ॥ ३ ॥ निशानि शीघिनी रोत्रि स्त्रिया माक्षणा दाक्षपा ॥ विभावरी तमस्विन्यो रजनी यामिनी तमी ॥ ४ ॥ तमित्राता मसी
रात्रिर्ज्योत्स्नी वद्वि कया चिता ॥ आगामि वर्तमाना रु र्युक्तायां निशि पक्षिणी ॥ ५ ॥ गगारात्र निशावक्ष्यः प्रदोषो रजनी मुखं
अर्धरात्र निशीथो द्वौ द्वौ याम प्ररु रो समौ ॥ सपर्व संधिः प्रतिपत्यं वदश्यो र्यदन्न रां पक्षान्तो पश्चदश्यो द्वे पौर्णमासी तुष्ट

र

॥ ६ ॥

राम-

सिमा ॥ १ ॥ कलाहीने सातु मतिः पूर्वैरा कानि शाकरे ॥ अमा वास्या त्वावस्या दर्शः सूर्ये दुसंग मः ॥ ७ ॥ सादृष्टे दुः सिनी वाली स्थान
ष्टे दुः कला कुजुः ॥ ३ ॥ परागो ग्रहो राहु यस्ते विद्वौ वपु सिव ॥ २ ॥ सोपप्रवो पर कौ द्वा वग्युत्पात उपाहितः ॥ एकयोक्ता पुष्यवने
दिवा कर निशा करौ ॥ १ ॥ अष्टादश निमेषास्तु काष्ठा त्रिंशत्तुताः कलाः ॥ तास्तु त्रिंशत्क्षणास्तु तुल्येर्त्तद्वा दशास्त्रियां ते तु त्रिं
शद होरात्रः पक्षस्ते दशपंच वा पक्षौ पूर्वा परौ पुं कृ कृ सौ मासस्तु तावु भौ ॥ २ ॥ द्वौ द्वौ मासादि मास्यौ सौ द्रुतु तैर यनं त्रिभिः ॥
अथ ने द्वे गतिरुद दक्षिणा र्कस्य वत्सरः ॥ ३ ॥ समरात्रिं दिवे काले द्विषु वद्विषु वंचतत् ॥ पुष्य युक्ता पौर्ण मासी पौषी मासे तु
यत्र सा ॥ नाम्ना स पौषो माघाद्या श्वे व मे कादशा परे ॥ मार्गशीर्षे सदा मार्ग आग्रहायणि कस्तयः ॥ ४ ॥ पौषे तैष सरु स्यौ द्वौ
तपामाघेय फाल्गुणौ ॥ स्यात्तपस्यः फाल्गुणिकः स्याच्चैत्रे वैत्रिको मधुः ॥ ५ ॥ द्वा वैशाखे माघवो राधो ज्येष्ठ पुनः पुषिस्तथा ॥

षाटे प्रावणे तु स्यान्ननाः प्रावणिकश्च सः ॥१॥ सुर्नचस्य प्रोष्ठ पदनाडपदाः समाः ॥ स्यादाक्षिन इषोयाश्च युजोपित्या
तु कार्तिके ॥१॥ वाङ्मूलोर्जो कार्तिकी को हेमन्तः शिशिरोस्त्रियां वसन्ते पुष्यसमयः सुरभिर्ग्रीष्म उष्ण उष्णकः ॥१॥ निदाः
यउमोपगमउमउमगमस्रपः ॥ स्त्रियां पावृष्ट्रियां भूनि वर्षाश्चरत्स्त्रियां ॥२॥ षउमीज्जतवः पुंसि मार्गादीनां यु
गैः क्रमात् संवत्सरो वत्सरोऽद्यो ह्ययनोस्त्रीशरत्समाः ॥३॥ मासेन स्यादहोरात्रः पैत्रोवर्षेण दैवतः ॥ दैवे युगसहस्रे द्वे वा
स्यः कल्पौ तु तौ नृणां ॥४॥ मन्वन्तरं दिव्यानां युगानामेकसप्ततिः ॥ संवर्तः प्रलयः कल्यः क्षयः कल्यांत इत्यपि ॥५॥ अस्त्री
पुं कं पुमान् पाष्या पापं किं त्विष कल्पं पां कलुषं वृजिने नो घमं हो दुरित दुष्कृतं ॥६॥ स्याद्वर्ममस्त्रियां पुण्यं प्रेयसी सुकृतं
वृषः सुत्प्रीतिः प्रमदो हर्षः प्रमोदामोदसंमदाः ॥७॥ स्यादानन्दयुरानन्द शर्मशात सुखानिवाप्सु प्रेयसं शिवं नन्दं कल्याणं

उ३

मंगलं सुभ्रां ॥८॥ जातुकं भविकं नयं कुशलं क्षेममस्त्रियां शस्तं वाय त्रिषु द्वयो पापं पुण्यं सुखादिव ॥९॥ मतिस्त्रिकामवर्द्धिका प्रकांड
पुद्गलल्लजो ॥ प्रशस्तवाचकान्यमूत्ययः सुजावले विधिः ॥१०॥ दैवं दिष्टं प्रागधेयं प्राग्यं स्त्रीनियति विधिः ॥ हेतुर्नाकाराणां वीजं निदा
नत्वादि कारणां ॥११॥ क्षेत्रज्ञ आत्मा पुरुषः प्रधानं प्रकृतिस्त्रियां विशेषः कालिको वत्सा गुणाः सत्त्वरजस्तमः ॥१२॥ अनुर्जन न ज
न्मानि जनिरुत्पत्तिरुद्भवः ॥ प्राणी तु वेतनो जन्मी जंतु जल्यु शरीरिणः ॥१३॥ जातिजतिनु सामान्यं व्यक्तिस्तु पृथगात्मना ॥ वित्तं तु
वेतो रुदयं स्वान्तरुमानसं मनः ॥१४॥ ~~बुद्धिर्मनीषाधिप्रणाधीः प्रज्ञाशेषी मतिः ॥ प्रेक्षो पलद्विष्टि संवि~~
त्यतिपद्म विवेतना ॥१५॥ धीर्धारणावती मेधा संकल्पः कर्ममानसं ॥ चित्ताजोगो मनस्कारश्च च्चा संख्या विचारणाः ॥१६॥ अध्यास
रत्तर्क उलो विविकित्सा तु संशयः ॥ संदेहो द्वापरो वाद्य समो निर्णयनिश्चयो ॥१७॥ मिथ्या दृष्टिनास्त्रिकता व्यापादो दोरुचिन्त

धा

नांसमौ सिद्धांतराद्वांतौ चान्तिर्मिथ्यामतिर्धुमः॥४॥ संविदागूः प्रतिज्ञानं नियमाश्रवसंश्रवाः श्रंगीकाराद्युपगमप्रतिश्रवस
माधयः॥५॥ मोक्षोर्ध्वार्जानमन्यत्र विज्ञानं शिल्पशास्त्रयोः मुक्तिः केवल्यनिर्वाणः श्रेयोनिश्रेयसामृतं॥६॥ मोक्षोपवर्गोद्याज्ञा
नमविद्यारुमतिः स्त्रियां रूपं शब्दौ गंधरसस्पर्शश्च विषयाश्चमी॥७॥ गोवराइंद्रियाद्याश्च रूपी विषयेंद्रियाः कर्मेन्द्रियंतुपा
द्यादि मनोनेत्रादिधीन्द्रिय॥८॥ तुवरस्तुकषायोस्त्री मधुरोलवणाः कटुः तिक्तोऽस्रश्चरसांपुंसितद्वस्तुषडमीत्रिषु॥९॥ वि
मर्दोत्थेपरिमेलो गंधेजनमनोहरे। आमोदः सोतिनिर्हारी वायुलिगत्वमागुणात्॥१०॥ समाकर्षीतुनिर्हारी सुरभिर्घ्राणत
र्पणः॥११॥ इष्टगंधिः सुगंधिः स्यादामोदीमुखवासनः॥१२॥ पूतिगंधितुदुर्गन्धो विषुं स्यादामगंधियतु। मुक्तमुप्रमुविश्वेतविः
शदश्चेतपांडराः॥१३॥ श्रवदातः सितो गौरो वल्लभो धवलोर्जुनः। रुचिः पाण्डुरः पाण्डुरीषत्पाण्डुस्तुधूसरः॥१४॥ कृष्णेनीलासि

तश्यामकालश्यामलमेवकाः। पीतो गौरो रुचिः पाण्डुरः पाण्डुरो रुचिः॥१५॥ रोहितो लोहितो रक्तः शोणः कोकनदकृदि
ः श्रवत्तरागस्तृणाः श्वेतरक्तस्तु पाण्डलः॥१६॥ श्यावः स्यात्कपिशोभुम्लो कृष्णलोहितो। कठारः कपिलः पिंगः पिशंगौ कटु
पिंगलौ॥१७॥ चित्रं किमीरकलमापशवलैताश्च कर्तुरे। गुणो मुक्तादयः पुंसि गुणिलिगास्तुतद्वतिः॥१८॥ **रतिर्विवर्गः** ॥ ब्राह्मीतु
भारतीभाषा गीर्वाणा सरस्वती। व्याहारउक्तिर्लपितं भाषितं वचनं वचः॥१९॥ अप्रपञ्चोपशब्दः स्यात्क्रास्त्रेशब्दस्तुवाचकः। ति
सुवतवयोवाक्यं क्रियावाकारकाचिता॥२०॥ श्रुतिः स्त्री वेदश्रामायस्त्रयीधर्मस्तुतद्विधिः। स्त्रिया मुक्तसामयजुषीइतिवे
दास्त्रयः स्त्रयी॥२१॥ श्रान्तीक्षिकी दण्डनीतिस्तर्कविद्यार्थशास्त्रयोः। श्रान्तायिकोपलब्धार्थापुराणापंचलक्षणां॥२२॥ सर्गश्च
प्रतिसर्गश्च त्वेशो मन्वंतराणि व॥ वंशानुवरितं वैवपुराणापंचलक्षणां॥२३॥ प्रबंधकल्पनाकथाप्रवहिकापहेलिका। स्मृ

शिक्षेत्यादि श्रुतेरंगमोकारप्रणवोसमौ। शतेहातः पुरा वत्तमुदात्ताद्यास्तुः स्वरा॥२४॥

च.को.
१२

तिसुधर्मसंहिता समाहृतिसुसंग्रहः॥१॥समस्यातुसमासार्थाकिंवदन्तीजनश्रुतिःवार्ताप्रवृत्तिर्वृत्तान्तउदन्तःस्यादथाक्रयः॥
॥२॥आख्याक्रेअभिधानंननामधेयंननामव।कृतिराकारणाकानंसंकृतिर्वकुमिःकृता॥३॥विवादोयवहारःस्यादुपन्यास
स्तुवाञ्जुराउपोद्यतिउदाहारःशपनशपथःपुमान्॥४॥प्रश्नोतुयोगपृच्छावप्रतिवाकोत्तरेसमे।मिथ्याप्रियोगौआख्यान
मथमिथ्याप्रिसंशनं॥५॥अभिशापःप्रणादस्तुशयस्यादनुवागजः।यशःकीर्तिसमज्ञावस्तवस्तोत्रनुतिसुतिः॥६॥आश्रे
डितंदिस्त्रिरुक्तमुच्चैर्द्युष्टंतुघोषणा।काकुःस्त्रियांविकारोयःशोकनीत्यादिप्रिद्वनेः॥७॥अवर्षाक्षेपनिर्वीदपरीवादाप
वादवत्।उपकोशजुगुप्सात्रकुत्सानिदावगर्हणो॥८॥पारुषमभिवादःस्याद्रुत्सनंतपकारगीः।यःसनिदउपालंनस्तत्रत्य
त्परिनाषाणं॥९॥तत्रत्वाक्षारणायःस्यादाक्रोशोमेषुतुंप्रति।स्यादापेभोणमालापपलापोनर्थकंवचः॥१०॥अतुलापोमुकुर्ना

॥८॥

राम.

षादिलापःपरिदेवनं।विपलापोविरोधोक्तिःसंलापोनाषाणमिथः॥११॥सुपलापस्तुवचनमपलापस्तुनिक्रवः।संदेशवाग्वाविः
कस्याद्वाग्नेदास्तुत्रिषूतरे॥१२॥उशतीवागकल्याणी।स्याकल्यातुमुजात्मिका।अनर्थमधुरंसांत्वंसंगतेरुदयंगमं॥१३॥निकुरं
पुरुषंगाम्यमशीलंसूतंप्रिये।सत्येयसंकुलक्षिष्टेपरस्परपराहते॥१४॥लुप्तवर्षपदंगस्तनिरस्तवरितोदितं।अचूकतंस
निष्ठीवमवदंस्यादनर्थकं॥१५॥अनक्षरमवाचंस्यादाहृतंतुमृषार्थकं।अथसिष्टमविस्यष्टं।वितथंत्वनृतंवचः॥१६॥सत्यंत
यमृतसम्यगमृनिविषुतद्वतिः।शटेनिनादनियक्षनिधानरवत्त्वनाः॥१७॥स्वाननिर्घोपनिर्द्रादनादनित्वाननिःस्वनाः।
वारवारावसरावविरावाअथमर्मरः॥१८॥स्वनितेवस्त्रवर्षानांभूषणानांतुसिंजितं।निःकाणोनिक्काःकानःकणाःकणानमित्यपि
॥१९॥वीणायाःकणितेप्रादेप्रकाणाप्रकाणादयः।कोलारुलकलकलस्तिरश्वावासितंरुतं॥२०॥स्त्रीप्रतिश्रुत्यतिधानगीतंगान

श्र. को.
१२

मिमेसने ~~निषादपर्व~~ ॥ निषादपर्वभागधारखजमध्यमधैवताः ॥ पंचमेश्वरमीसप्ततत्रीकं होत्थिताः स्वराः ॥ काकली
तुकले सुसुधेनौतमधुरास्फुटे। कलोमंडलस्रगंभीरे तारोत्पुञ्जे स्रयस्त्रिषु ॥ १॥ सप्तनितलयस्त्रेक तालोवीणा तुवलकी। विपं
सातुतं त्रीभिः सप्तभिः पारिवादिनी ॥ ३॥ तनं वीणादिकं वाद्यमानदं पुरुजादिकं। वंशादिकं तुषुपिरकांशतालादिकं घनं ॥ ४॥
चतुर्विधमिदं वाद्यं वादिना तोयनामकं। मृदे गामुरुजा मेदात्तक्यालियोर्द्धकास्त्रयः ॥ ५॥ आश्याशराः पटहोठका प्रेर्यामान
कदुंदुनी। श्रानकः पटहोस्त्री स्यात्कोलोवीणादिवादनं ॥ ६॥ वीणादं उः प्रवालस्यात् ककुभस्तुपसेवकः। कोलवकस्तुकाये
स्यादुपनाहो निवधनं ॥ ७॥ वाद्यप्रमेदाउमरुमडुडिगुमरुजुराः। मर्दलः पणवोत्तेव नर्तकीलासिके समे ॥ ८॥ विलंबितंदु
तमध्यांतत्वमोघो घनं क्रमात् ॥ तालः कालक्रिया न लयः साम्यमथास्त्रियां ॥ ९॥ तांडवनटननाद्यं लास्यं नृत्यं वनर्तने। ती

र

॥ ११९ ॥

राम.

र्यत्रिकं तत्तगीतवाद्यं नाद्यमिदं त्रयं ॥ १०॥ प्रकुंसश्च प्रकुंसश्च प्रकुंसश्चेति नर्तकः। स्त्रीवेषधारी पुरुषो नाद्योक्तौ गणिकाः।
भंगिनी पतिरावुक्तौ प्रावो विद्वानद्यावुकः ॥ जनको युवराजस्तु कुमारो मर्तदारकः ॥ ११॥ राजा मर्तदारको देवस्तु तनुनामर्तदारिका ॥
देवीकृताभिषेकाया मितरा सुतुमहिनी ॥ १३॥ श्रुवस्मरणमवधौक्तौ राजपालस्तुराष्ट्रियः। श्रंवा माताशवालास्या द्वा सूरार्यस्तुमा
रिषः ॥ १४॥ श्रुंतिका भंगिनी जोष्टा निष्ठा निर्वहने समे। हाते रुद्धे रुलाञ्चानं नीलां वेटी सखीपति ॥ १५॥ श्रंगारो गविक्षेपो र्यं जि
काभिनयो समौ निवृत्ते त्वंगसत्वाभ्यां द्वे त्रिष्वांगिके सात्विके ॥ १६॥ श्रंगारवीरकरुणा द्रुतहास्यनयानकाः। वीनत्सरौ डवरसाः
श्रंगारः सुविरुज्वलः ॥ १७॥ उत्साहवर्द्धनो वीरः कारुण्यं करुणा दयाणा। कृपा दयानुके पास्या दनुको शोषणो रुसः ॥ १८॥ हासो र
स्यं ववीनत्सं विवृतं त्रिष्विदं द्वयं। विस्मयो द्रुतसाश्चर्यं विव्रमयश्च प्रैरवं ॥ १९॥ दारुणं नीषणं नीषं घोरं नीमं नयानकाः। नयं

च.को.
१४

र

॥ १११ ॥

राम.

करं प्रतिभयं रौद्रं तु गुममी विभु ॥ २० ॥ चतुर्दशदरत्रासौ प्रीतिर्नीः साधुसंभयं विकारो मानसो भवो नु मां वैधाववो धकः ॥ ग
वे निमानोऽहं कारो मानश्चित्तसमुन्नतिः ॥ अनादरः परिभवः परीभावस्तिरस्त्रिया ॥ रीतवमानतावता श्रवहेलमसूक्ष्मां
। मंदाक्षं प्रीतिपात्रीं लज्जासापत्रपान्यतः ॥ क्षांतिसिद्धिस्तान्निधातु परस्वविषयस्युहा ॥ अक्षांतिरीर्ष्यासूयातु दोषो रोपे
गुणेष्वपि ॥ २४ ॥ वैरं विरोधो विद्वेषो मनुशोको तु सुक्त्रियां पश्चात्तापो तु तापश्च विप्रतीसार इत्यति ॥ २५ ॥ कोपको धामर्षरो
ष प्रतिघात रुद्रकुधौ स्त्रियो ॥ सुवीतु वलितेशील सुन्मादश्चित्तविभ्रमः ॥ २६ ॥ प्रेमानाप्रियता हर्दं प्रेमस्नेहो घदो हर्दं ॥ इच्छाकांक्ष
स्युहेहा तृट्वां हलिसामनोरथः ॥ २७ ॥ कामोभिलाषस्तर्पश्च समहालालसा द्वयोः ॥ उपाधिर्नाधर्मविना पुंस्याधिर्मनसीयाः
था ॥ २८ ॥ स्याद्विनामृतिराद्यान सुकंठो कलिके समे ॥ उता हो धवसाय स्यात्सर्वीर्यमतिशक्तिनाक ॥ २९ ॥ कपटो स्त्रीया जदं

भोपधयश्च कौतवे ॥ कुसृतिर्निकृतिः शरां प्रमादो न वधानता ॥ कौतूहल कौतुकं च कुतुकं च कुतूहलम् ॥ स्त्रीणां विलासविद्वोक
विप्रमाललितनया ॥ हेलालीलेत्यमी हावा क्रिया षृंगारभावजाः ॥ द्ववकेलिपरीहासाः कीडालीलावनमर्वा ॥ योजोपदेशोलक्ष्यं च की
डाखेलाचकूटं तां घमो निदाघः स्वेदः स्यात्पुल्योनष्टवेष्टता ॥ ३० ॥ अवहित्याकारगुप्तिः समौ संवेगसंभ्रमौ ॥ स्यादाहुरितकं हासः सौ
त्यासः समना किमतां मध्यमः स्याद्विरुसितं रोमां वोरामरुषणां ॥ कंदितं रुदितं कुष्टं जुनस्तु त्रिषु जुनगां ॥ ३१ ॥ विपुलं भो विसंवादो रिं
गां स्खलनं समे ॥ स्यान्निद्राशयनं स्वायः स्वप्नः संवेश इत्यपि ॥ ३२ ॥ तंदी प्रमीला प्रकुटिर्कुटिर्भूकुटिस्त्रियः ॥ अदृष्टि स्यादसौ योश्चि
संसिद्धिप्रकृतीति मे ॥ स्वरूपं वस्त्रनावश्च नितर्गश्चायवे पयुः ॥ कंपो यक्षणा उद्धर्षो मह उद्धव उद्धवः ॥ ३३ ॥ ॥ अथो
पुवनपाताल वलिसद्यरसातले ॥ नागलोको घकुहुरं सुषिरं विवरं विलं ॥ ॥ द्विदं निर्ययनं रोकरं धुंखुं वपाशुषिः ॥ गतं वनो नु

अमर्को-
१५

स

॥११२॥

राम-

विश्वेषु सरंभेषु विरं विष्णुः ॥ अतं कारोस्त्रियां धांतं तमिसुंति निरंतमः ॥ धांते गाठे धनमसंक्षीणो वनमसंतमः ॥ ३॥ विश्वकसंतमसन्नार्गः
कादवेयास्तदीश्वरः शेषो न तो वासुकिस्तु सपर्यराजो यगोनसे ॥ ४॥ तिलतः सगादजगरे शयुर्दीहं सइत्युभौ ॥ मास्तु धांतो मांतुलाहि
त्रिमुक्तो मुक्तकंबुकः ॥ ५॥ सपर्यः पृदा कुर्जुजगो जुजंगो हिर्गुर्गैजं मः ॥ आशीतिषो विषधरश्च क्रीद्यालः सरीसृपः ॥ कुण्डली गूढपा
ञ्चसुः श्रवाकाकोदरः फणी ॥ दधी करोदीदीर्घपृष्ठो दंडसूको विलेशयः ॥ ७॥ उरगः पन्नगो भोगि जिलगः पवनाशनः ॥ त्रिधादे
यं विषाद्यादि फटायांतु फणा द्वयोः ॥ ८॥ समौ कंबुकनिर्मोको स्नेहस्तु गरलं विषं ॥ पुंसि क्रीवेव को लकाल कूटहलाहलाः
॥ सारोष्टिकः शौक्लिकेयो ब्रह्मपुत्रः पदीपनः ॥ दारदो न सनाभश्च विषमेदाश्च मीनवा विषवेद्यो जांगुलिको बालग्रास्य हितुं
डिकः ॥ १०॥ इति पातालभोगिवर्गः ॥ ॥ स्यान्नारकस्तु नरको निरयो दुर्गतिः स्त्रियां तद्देदास्तपनावी विमहारी रवरौरवाः ॥ १॥

संधातः कालसूत्रं वेत्याशाः सत्वास्तु नारकाः ॥ पेता वैतणी सिंधुः स्यादलक्ष्मीस्तु निर्जतिः ॥ १॥ विष्टिराजः कारणात्तु यातनातीव वेदना ॥
पीडावाधाद्यद्यादुःखममानस्य पुसूतिजं स्यात्कष्टं कुरु मानीलं त्रिषेपां ने शगामियत ॥ ३॥ नारकवर्गः ॥ समुद्रो विरक्त
पारः पारावारः सरित्पतिः ॥ उदन्वातुदधिः सिंधुः सरस्वान्तागरोत्सवः ॥ ४॥ रत्नाकरो जलनिधिर्यादः पातिरपां पतिः ॥ तस्य पुत्रेदा
ः श्रीरोदोलवनोदस्रथापरां ॥ ५॥ आयस्त्रिभूतिवाव्वारि सलिलं कमलं जलं पयः कीलालममृतं जीवनं पुवनं वनं ॥ ६॥ कवं च
सुदकं पायः पुष्करं सर्वतोमुखं ॥ अस्रोत्सो यपानीयः नीरक्षीरास्तु जशवरं ॥ ७॥ मेघपुष्पं घनरसं त्रिषु द्वे आयममयं ॥ जंगत्तरं
गडुभिर्वा स्त्रियां वी विरथो मिषु ॥ ८॥ मरुत्तुल्लोलकल्लोलस्यादावर्त्तं निसां प्रमः ॥ पृषंति विंदुः पृषताः पुमांसो विपुषः स्त्रियः ॥
वक्राणि पुटनेदास्युर्ध्वमास्तु जलनिर्गमाः ॥ कुलं रोधश्च तीरं पृथ्वी रं वतटं त्रिषु ॥ १०॥ पारावारे परावर्त्तवी तीरे पात्रं तदंतरं ॥ द्वीपोः

६३५

अ. को.
१६

स्त्रिया मंतरीयं यदन्नं वारिणस्तटं ॥ ता योत्थितं तत्पुलिनं सैकं टं सिकटा मयं । निषधरस्तु जंवालः पंको स्त्री शादकदं मो ॥ १२ ॥
॥ जलोद्भासाः परीवालाः कूपकास्तु विदारकाः । नावां त्रिलिंगं नौ ता यो स्त्रियां नौ तरणिस्तुरि ॥ १० ॥ उडुपंतु प्रवः सुतो म
सरणास्तनः । आनरस्तपस्यं स्यादोणी काष्ठां वुवाहिनी ॥ ११ ॥ सायां त्रिकः पोतवाणिक कर्मधारस्तु नाविकः । निया मकाः पो
तवालाः कूपको गुणवृक्षकः ॥ १२ ॥ नौका दण्डः क्षेपाणी स्यादरिचं के निपातकः । अग्निः स्त्री काष्ठ कूटालः सैक पात्रे तु सेवनं
॥ १३ ॥ या न पात्रं तु पोतो द्विच वेसा मुद्रियं त्रिषु । सामुद्रिको मनुषो द्विजाता दौ नौः समुद्रिका ॥ १४ ॥ की वेर्द्धना वं नावोर्द्धं ती
त नौ के तितु त्रिषु । त्रिष्वागाधा त्पु सन्नो क कलुषो नरु आविलः ॥ १५ ॥ निघ्नं गंजीरं गंजीर सुत्तानं तद्विपर्यये । अगाधमतलस्य
र्षं केवर्त्तदा सधी वरो ॥ १६ ॥ अनायः पुंसि जालं स्यान्न सूत्रं पवित्रकं । मत्स्याश्च नीकु वेणी स्याद्वदिशं मत्स्यवेधनं ॥ १७ ॥ पृथु

सु

॥ १३ ॥

राम.